

90-РІЧЧЯ АКАДЕМІКА НАН УКРАЇНИ О.М. АЛИМОВА

Олександр Миколайович Алимов – відомий вчений-економіст, доктор економічних наук, професор, академік Національної академії наук України (1973), академік Академії екологічних наук України (1992), Заслужений діяч науки і техніки України (1997), Лауреат державної премії України в галузі науки і техніки (2010), лауреат премії ім. А.Г.Шліхтера НАН України (1971), полковник у запасі, ветеран та учасник бойових дій Великої Вітчизняної Війни – народився 30 вересня 1923 р. у м.Юзівка (нині м.Донецьк) в сім'ї шахтаря, там же закінчив середню школу. Донбас, батьки, школа, суспільне середовище сформували в ньому основні риси гідної людини, які допомогли йому пройти важкий шлях у роки Великої Вітчизняної Війни і в післявоєнний час внести помітний внесок у розвиток науки.

Початок його трудового життя припадає на роки Великої Вітчизняної Війни: курсант Лепельського артилерійсько-мінометного училища (1941-1942); командир взводу, батареї, дивізіону, заступник командира полку, командир 118-го армійського мінометного полку 43-ї армії (1942-1945) – такий шлях О.М.Алимова у роки війни.

Після закінчення війни Олександр Миколайович демобілізувався. Закінчив Всесоюзний заочний фінансовий інститут. У 1953 році О.М.Алимов вступив до аспірантури Московського гірничого інституту. Після успішного закінчення аспірантури та захисту кандидатської дисертації у 1957 році почалася його науково-організаторська та дослідницька діяльність в Донецькому науково-дослідному вугільному інституті начальником сектора, начальником відділу. У квітні 1966 р. О.М.Алимову присуджено науковий ступінь доктора економічних наук, а у вересні 1966 року – вчене звання професора. Продовжуючи роботу завідувачем відділом Донецького науково-дослідного вугільного інституту, в 1965 році він стає директором-організатором Інституту економіко-промислових досліджень у складі Донецького наукового центру Академії наук України. У цій якості О.М.Алимов створив наукову школу, що підготувала нове покоління вчених-економістів для Донбасу, Придніпров'я та інших регіонів південного сходу України. Під його керівництвом Донецьке відділення Інституту економіки за короткий час стало центром фундаментальної економічної науки в Донбасі і у 1967 році було реформовано в Інститут економіки промисловості АН УРСР.

Очолюючи Інститут економіки промисловості АН України, О.М.Алимов безпосередньо бере участь у дослідженні та розв'язанні науково-прикладних проблем забезпечення результативності управління виробництвом, що пов'язані з широким використанням економіко-математичних методів в економіці, а результати розробок знаходять застосування на практиці господарювання у вугільній, металургійній, хімічній, машинобудівній та інших галузях промисловості України.

У 1973 році Президія АН України призначає О.М.Алимова головою Ради по вивченню продуктивних

сил України (1973-1984), де він став фундатором нового напрямку розбудови продуктивних сил в Україні і провадив науково-організаторську діяльність, спрямовану на здійснення міждисциплінарних комплексних досліджень, пов'язаних із оцінкою та прогнозуванням темпів і пропорцій розвитку та розміщення продуктивних сил держави у взаємозв'язку з забезпеченням екологічної рівноваги.

Діяльність О.М.Алимова не обмежується лише дослідженням економічних проблем. Він веде плідну дослідну та науково-організаторську роботу щодо комплексного дослідження напрямів використання природних ресурсів і охорони навколишнього середовища. О.М.Алимов спрямовує науково-прикладну діяльність співробітників РВПС України в контексті розбудови безпечних потужностей ядерної енергетики, раціоналізації розміщення енергетичних об'єктів як з точки зору досягнення їхньої економічної ефективності, так і з позицій врахування різної природи факторів впливу на базові галузі промисловості України. Під його керівництвом було розроблено наступні доктринальні програми: Комплексну програму науково-технічного прогресу СРСР на 1986-2005 рр., Комплексну програму розвитку народногосподарського комплексу м. Києва та Київської агломерації до 2020 р.; Комплексну програму «Науково-технічний прогрес та його соціально-економічні наслідки на період до 2005 р. по Українській РСР»; Концепцію охорони та раціонального використання земельних, водних та лісових ресурсів, а також техніко-економічне й екологічне обґрунтування будівництва комплексу «Дунай – Дніпро» тощо.

Поряд із плідною науково-дослідною діяльністю О.М.Алимов успішно керував великими науковими колективами; проблемними, науковими та спеціалізованими радами і комісіями. Багатогранна наукова і громадська діяльність О.М.Алимова отримала широке визнання світової наукової спільноти. Його доробок становить методологічну основу парадигми макросистемної еволюції потенціалу сталого розвитку України, а біографію включено до міжнародних бібліографічних та багатотомних історико-культурологічних видань. Зокрема, у міжнародному біографічному огляді серед діячів, які досягли досконалості та залишили слід у певній галузі науки, чия робота надихає інших і становить інтерес в усі часи як на регіональному, так і на міжнародному рівні, в одному з томів видання «Міжнародна біографія: чоловіки і жінки з досягненнями та відзнаками» представлено життєвий шлях О.М.Алимова.

О.М.Алимов активно займається науково-організаційною роботою – є членом Відділення економіки НАН України. Бере участь у підготовці низки аналітичних розробок як керівник Міжнародної асоціації енергетиків-економістів з проблемного напрямку «Економічний та соціальний розвиток України» та на виконання програм діяльності Кабінету Міністрів України.

Робота очолюваного О.М.Алимовим відділу стратегічного потенціалу сталого розвитку Інституту економіки природокористування та сталого розвитку НАН Укра-

їни спрямована на: розвиток теорії, методології та практики стратегії макросистемної еволюції національної економіки на засадах раціонального використання стратегічного потенціалу сталого розвитку і прогнозування наслідків її реалізації; розроблення теоретико-методологічних основ оцінювання потенціалу сталого розвитку України в межах міждисциплінарної тріади «економіка – екологія – соціум»; обґрунтування методологічних засад формалізації моделі адаптивного управління використанням стратегічного потенціалу реального сектору економіки України на основі системи науково аргументованих критеріїв та індикаторів оцінювання; формування макроекономічної моделі стратегічного потенціалу сталого розвитку в умовах фінансово-економічної невизначеності функціонування економіки.

Під науковим редагуванням і за безпосередньої участі О.М.Алимова опубліковано близько 580 наукових робіт, серед них 12 індивідуальних і 45 колективних монографій. Під його науковим керівництвом під-

готовлено більше 30 кандидатів і 13 докторів економічних наук.

Заслуги Олександра Миколайовича в здобутті перемоги у Великій Вітчизняній Війні й розвитку такої галузі економічної науки, як економіка та управління національним господарством, відзначені двома орденами Червоного Прапора, орденами Олександра Невського, двома орденами Вітчизняної війни I ступеня, орденом «Знак Пошани», медаллю «За відвагу» та багатьма іншими нагородами.

Наукова громадськість, колеги, учні, друзі сердечно вітають Олександра Миколайовича Алимова з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я та невтомного наукового пошуку.

*Президія Академії економічних наук України
Вчена рада Інституту економіки промисловості
НАН України
Редколегія журналу*

С.Ф. ПОВАЖНИЙ – ГЕРОЙ УКРАЇНИ!

Президент України В.Ф. Янукович підписав Указ про присвоєння звання Героя України Поважному Станіславу Федоровичу.

Все своє життя, академік Академії економічних наук України, член-кореспондент Академії педагогічних наук України, академік Української академії наук державного управління, професор Станіслав Федорович Поважний присвятив служінню своїй країні, своєму місту і регіону, своїм землякам.

Весь свій творчий потенціал, багатий науково – педагогічний досвід С.Ф.Поважний присвятив будівництву національної та регіональної економіки, розвитку української системи освіти.

Життєвий і трудовий шлях Станіслава Федоровича від шахтаря і громадського діяча – до академіка, високоавторитетного вченого – гідний приклад для молоді та студентів, які навчаються у створеному ним вузі – Донецькому державному університеті управління. Науковий, педагогічний та організаторський досвід доктора економічних наук, професора Станіслава Федоровича Поважного дозволив йому сформувати відому наукову школу та підготувати більше 30.000 фахівців з управління у створеному ім. університеті.

Професор С.Ф.Поважний є автором великої кількості наукових і навчально – методичних праць, підручників та посібників, монографій. Серед них: «Економічний механізм управління промисловим виробництвом в умовах реформування економіки», «Організація комунікації: сутність, аналіз, методологія, методика», «Основи методи в економіки і управлінні», «Менеджмент в освіті» та ін.

Він є головою спеціалізованої Вченої ради ДонДУУ з захисту докторських і кандидатських дисертацій з державного управління, а також керівником наукової школи «Організаційно – господарський механізм розвитку економіки Донбасу та Східного регіону

України». Під його науковим керівництвом захищено 4 докторських і 17 кандидатських дисертацій.

Професору С.Ф.Поважному присуджено: золота медаль ім. М.І.Туган-Барановського, золота медаль ім. М.В. Ломоносова, золота медаль «За заслуги в освіті», медаль «80 років Національної академії наук України».

За заслуги перед державою С.Ф.Поважного нагороджено орденами «Трудового червоного прапора», «Знак пошани»; орденами – знаками відзнаки Президента України: «За заслуги» I, II, III ступеня, «Богдана Хмельницького», «За трудові досягнення», а також 17 медалями. Він є повним кавалером почесних знаків «Шахтарська слава» I, II, III ступенів, а також є повним кавалером відзнаки «Шахтарська доблесть» I, II, III ст.

С.Ф.Поважний є «Почесним громадянином міста Донецька», «Почесним громадянином Донецької області», а також йому присуджено почесне звання «Заслужений працівник культури України», «Заслужений працівник народної освіти України».

Завдяки своїм надзвичайним якостям, таланту людини і керівника, працездатності і почуттю обов'язку професор С.Ф.Поважний подолав багато перешкод і вніс величезний внесок у розвиток міста Донецька, Донецької області, Донбасу і України.

Щиро вітаємо Вас, вельмишановний Станіслав Федорович, з високою нагородою України, зичимо міцного здоров'я, нових наукових звершень, сімейного благополуччя.

Наукова громадськість, колеги, учні, друзі бажають невичерпного запасу духовних і фізичних сил, творчих успіхів у громадській діяльності на благо України.

*Президія Академії економічних наук України
Вчена рада Інституту економіки промисловості
НАН України
Редколегія журналу*